

Kiadóhivatal:
Kaposvár, Irányi D.-u. 14.
Ide eszmézők
az előfizetési pénzek.
Hirdetések és nyilvántartási
közlemények:

ELŐFIZETÉSI DIJ:
Egész évre . 4 frt
Félévre . 2 „
Negyedévre . 1 „
Egyes szám ára: 10 kr.

SOMOGYI UJSÁG

Szerkesztőség:
Kaposvár, Irányi D.-u. 14.
Ide küldendő a lap
szellemi részét illető minden
közlemény.
Bérmentetlen küldo-
mányt nem fogadunk el.
Kéziratokat vissza
nem adunk.

MEGYEI és HELYI-ÉRDEKŰ VEGETÁRIUM HETILAP

A »Kaposvári Iparoskör« hivatalos közlönye.

Megjelenik hetenkint egyszer: KEDDEN.

Felelős szerkesztő és kiadó: Poór Sándor. Főmunkatárs: Dr. Obetkó Károly.

Uraskodás!

Hova tovább mindjobban elhara-
podzó emberi gyarlóságra pazaroljuk
most a szót.

»Hajdanában más idők jártak.
Könnyebb volt az élet, olcsóbb a meg-
élhetés!« Nem egyszer halljuk idős,
élemedett emberek ajkairól a sóhajos
szavakat, a kik elszomorodva szemlé-
lik azt a küzdelmet, amit gyermekeik,
unokáik végigharcolni kénytelenek,
hogy megélhetésüket valahogyan biz-
tosítsák.

Bizony, immár komor, sötét fel-
hők tornyosulnak a szív és a gondol-
kozás látóköre felé, ha azokat a meg-
változott viszonyokat a kereset és a
szükséglet között összehasonlítjuk az
azelőttiekkel, ha gondosan megfigyeljük
a jelenlegi kárhozatos irányt, a melyet
csaknem kivétel nélkül követ a mos-
tani nemzedék, a mikor mindenki
többnek akar látszani, mint a mennyit

a zsebe vagy az esze megenged, a
mikor az emberek egymás rovására
fölfujják magukat.

Mi mindent nem okoznak az
emberek azért, hogy nyomorognak és
kinlódnak, hogy türehetetlenül nehéz a
megélhetésük? Hányféle okot hoznak
fel erre, kezdve az adóktól, végig egé-
szben az élelmiszerek megdrágulásáig,
csak azért, hogy mentegessék fárado-
zásaik eredménytelenségét.

A valódi, az igazi ok pedig legtöbb
esetben az uraskodás vágya, az urhat-
námság átkos szenvedélye, — ezt
azonban eltagadják vagy talán meg
sem látják.

Pedig nincs ennél veszedelmesebb
és pusztítóbb nyavalya, a mi a jólétnek,
a vagyon szerzésének, a csöndes
boldogságnak nagyobb ellensége volna.
Hány tönkre jutott család siratja bol-
dagságát, nyugalmas életét, hány férfi
veszítette már el állását, mindenét,
becsületét, hány nő lett boldogtalan

vagy könnyelmű, mennyien tévedtek
a nem igaz utra, hányan veszítették
már eszüket az urhatnámság borzasztó
járma miatt.

De ne gondoljuk, hogy csak a
nagy urakról van itt, eme sorokban
szó, kik a gyönyörökben virágról-vi-
rágra szállva, élvezetet vásárolnak
drága pénzükön s ily módon elfecsér-
lik az öröklött nagy vagyont. Oh,
nem ezekről szólunk, hiszen a ki elő-
deinek örökét csak mulatozásra tudja
felhasználni, s nemzetének miben sem
hoz hasznót, az megérdemli sorsát.
De te magyar nép, ki verejtékkel
keresed kenyeredet, te, a ki nemzeted-
nek egyik támasztó oszlopa vagy és
fentartója, te is az urhatnámság igáját
nyögöd.

A munkás, az iparos nagy urat
akar játszani; a bérés úgy akar élni,
mint gazdája, a két ökrös gazda a
hat ökrösön is tul tenne, az utóbbi
pedig nagyobb lábon él, mint jöve-

T Á R C S A.

Az a nóta...

Késő este a szomszédba'
Szomorúan szól a nóta.
Fáj a szívem, fáj a lelkem...
Ilyen nóta kell csak nekem,
Szomszédunknak barna lánya
Sirva fakad a nóta,
A végét már nem dalolja,
Könnyes szemmel csak úgy sirja,
Csak úgy sirja

Késő éjjel a kocsmába'
Hej de vig mulatás járja
»Félre bánat, huzd rá cigány,
Szeret engem minden kislány!«
... Egyedül én altagatom
A fekete bubánatom,
Hej de mit tehelek róla.
Eszembe jut az a nóta,

Az a nóta.

Kaposvár, 1899. augusztus 16-án.

Kovács Sándor.

Mese a havasi rózsáról.

— »Somogyi Ujság« eredeti tárcája. —

Messze, havas hegyeken túl, ott ahol
a sziklaóriások az éggel ölelkeznek, áll a
tömösi kastély.

Egy kis paradicsom a havasok közt,
ezeregyéjszakai keleti pompa hóborította
hegy-csúcsok aljában. A vándor, kit utja
arra visz, csöndes áhitattal élvezi a termé-
szet és emberkéz e közös csodáját, s ön-
kéntelenül arra gondol, hogy az édennek
ha létezett, ezen a helyen kellett feküdnie.
S ennek az isteni zugnak a koronája,
aki szebb és hiresebb mind e természeti
csodánál, a havasi rózsza Éva grófkisasszony.
Haja ében, csillagszemek kékje ragyogóbb a
Cohinoornál, arca lágy borsónya a bibor
és tej vegyülete, termete hajló pálmához
hasonló.

És zarándokoltak a rózsza csudálására
szépek és gazdagok s a rózsát mellére tűzni
nem tudta egyik is.

Mikor az alkony édes félhomálya ül
a tömösi tündérkertre, mikor a Bucest
már hamvaskék köd uszsa körül, időnkint
megjelenik a legmagasabb csúcson a
»Bucses kísértete«, az ide-oda mozgó szel-
lemalak.

A vándor keresztet vet s messze el-
kerüli a tájat, a beusultól oláh meghuzza

magát kunyhójában s kettős lakatra zárja
ajtáját.

Miatyánk, ments meg a gonosztól.
S ekkor odaül az ablakába Éva, a
grófkisasszony, s imádkozik forrón, áhi-
tattal:

— Én istenem, hadd jusson el szeren-
csésen! — hozzám.

Ez az ima elűzi a kísértetet, eltűnik
a csúcstól...

Halkal, zajtalanul nyílik az ablak s
betoppan rajt a »Bucses kísértete«, a dél-
czeg Juon.

A leány ajkára az öröm édes, elfojtott
sikolya ül.

— Én édes szentem, én szerelmem.
Tovább nem szólhatott, a sok gondo-
lat csöközőnben fulladt. A félhomályban a
csökök beszéltek csupán.

Milyen más is volt a Tündér Ilona
arca most, csupa bódító mosoly, csupa
odaadás. Véghetlén gyönyörrel nézett végig
az óriáson.

A Juon pedig elébe ült a földre,
ölébe tette az Éva apró lábait s térdére
nyugtatta hatalmas, szép fejét, úgy nézett
áhitattal a ragyogó csillagokba s suttogott
gyöngéd, szépséges dolgokat, amiktől könnyes
lett a szép leány két szeme.

— Istene, szíven, drágakőve te, hát
gondoltál-e rám is egy kicsit annyi szép
gavallér közt? Lásd nem jöhettem hama-

H I R E K.

delme megengedi. A munkás ur akar lenni, az iparos a tekintetes címmel nem adja alább, a hivatalnok, orvos, ügyvéd meg nagyságotlatja magát; a nagyságos urnak a méltóságos cím is kevés és így tovább; mindenki többnek és nagyobbabnak akar látszani, mint a mennyi igazában s úgy akar élni, a hogy körülményei és jövedelme meg nem engedik.

Itt a hiba, itt az a lejtős út, mely a romlásba visz s a melyen ha valaki megindul, csak nagy lelki erővel és becsületérzéssel képes élete folyását más jobb irányba visszatérlni.

A régmúlt időkben nem adtak annyit a módra, a látszatra, nem akarták az embereket az egész világnak kimutogatni hogy miük — mennyiük van a láda fiában. Csöndes boldogságot kerestek a házi tűzhely körül és találtak is. Mikor a fáradságos napi munka után vagy egy heti dolog végzetével a családi körben pihente ki a gondos apa az ő testi törődöttségét, ott a családban találta fel munkája jutalmát s azt az erőt, a melytől szinte újra megifjodva léphetett ki a munka folytatásához. Most azonban ritka az ilyen ember, mint a fehér holló. Korcs-mázni, mulatni, dorbézolni, dárídókat csapni, — ez a jelszó járja Persze, hogy így aztán nem megy jól a dolog. nem pihentek az erők, kevesebb a munkakedv s több az ... adósság. A vége pedig a tönkrejutás, inség és nyomorúság.

Ez ellen kell tehát küzdeni. Csak addig nyújtózzunk, a meddig a takarónk ér, akkor biztosan nyugodt, boldogabb életünk lehet s a csöndes megelégedettségben több lesz örömünk, mintha talán csábítóbb, de gonoszabb utakon haladva, az uraskodás szénvedélye kalauzol.

— **Előfizetési felhívás.** Tisztelettel fel kérjük lapunk t. olvasó közönségét, hogy a kiknek előfizetésük e hó végével lejárt, azt megújítani szivesek legyenek ne hogy a lap küldésében akadályok merüljenek fel. Az előfizetési feltételek lapunk homlokán olvashatók.

Kitűnő tisztelettel:

a „SOMOGYI UJSÁG”
kiadó hivatala.

— **A kormány a magyarosodás érdekében.** Egy megbízható fővárosi lapban olvassuk azt a hrt, hogy a kormány a kereskedelmi törvénynek a kereskedelmi könyvekre vonatkozó részét oly módon szeretné módosítani, hogy ezután bizonyító erővel pután azok a könyvek birjanak, melyek magyar nyelven vezetettek. Nagy fontossága lenne ennek a rendelkezésnek, különösen a nemzetiségi vidékeken, de szerintünk majdnem kivihetetlen. A mostani törvény megengedi a kereskedőknek, hogy könyveiket bármelyik élő nyelven vezethessék. Elégé sajnálható körülmény, hogy kereskedőink legnagyobb része, felhasználva a törvény kedvezményét, könyveiket vezetésére a német nyelvet használják. Ettől azonban őket törvényileg eltiltani nem volna helyes dolog. Tudjuk, hogy az árak nagy részét külföldön kell beszerezni, minek folytán kereskedőink jó része a külföldi gyárakkal áll összeköttetésben, üzletében tehát en idegen nyelvet nem nélkülözheti. Mindegyik kereskedőnek a jóvoltára kell bízni a dolgot és a tapasztalás megmutatta, hogy állami kényszer nélkül is javulnak a viszonyok e téren.

— **A mezőgazdasági munkaközvetítés.** A földművelésügyi minster kiutátsba helyezte a mezőgazdasági munkáskérdés ügyének az egész vonalon való rendezését. Eb-eli működésének legközelebbi lépcsőfoka a munkaközvetítés országos szervezése. Már a munkaadók és munkások közti jogviszonyt szabályzó 1898. évi II. tcikkben

is vannak a mezőgazdasági munkások közvetítése ügyére nézve bizonyos rendelkezések. Minthogy ez a törvény a legteljesebb sikerrel ment át a gyakorlati életbe, a földművelési minster legújabb részletes tanulmányok nyomán teljesen kidolgoztatta azt a törvénytervezetet, melynek alapján a mezőgazdasági munkaközvetítés országosan szerveztetnek. E törvénytervezetet a minster már megküldötte a gazdasági egyesületeknek bizalmas hozzászólás céljából. A beérkező válaszok után megles a végső fogalmazás a tervezeten, úgy, hogy a földművelési minster alighanem már az ősszel a képviselőház elé terjesztheti a nagyfontosságú törvényjavaslatot.

— **Levelezés a csomagokban.** A kereskedelmi minster a következő figyelmeztetést bocsátotta ki: Utóbbi időben mind gyakrabban előfordul, hogy vasuti (gyorsúru és közönséges) szállítmányokban levelek és személyes levelezés jellegével bíró közlemények helyeztetnek el. Minthogy a fennálló szabályok értelmében tényleges és személyes jellegével bíró közlemény szállítása a posta kizárólagos jogát képezi, ebből folyólag a vasuton és gőzhajózási vagy más magán-szállítási vállalatok által szállított csomagokban elhelyezett minden személyes és tényleges levelezés jellegével bíró legcsekélyebb közlemény, legyen az akár nyitva, akár zárt borítékban elhelyezve, jövedéki kihágást képez s az elvont postaillekt tizenkétszeres összegéig terjedő, de legalább 1 trt pénzbírsággal büntetettik. Erről a közönséget tájékozás és alkalmazkodás végett értesitem. Megjegyzem egyszersmind, hogy a Magyarország területén feladott és itt kézbesítendő vagyis szorosan vett bel-földi forgalomban postán szállított csomagokba levelek elhelyezése még van engedve. Az osztrák posta területén kézbesítendő és postán szállított csomagokba is szabad a csomag címzettjéhez intézett egy levelet elhelyezni.

— **Panasz.** Azon sajnálatraméltó egyének közül, kiknek napjában többször kell a vasuti felúljárón átmenni, néhányan megjelentek nálunk és arra kérték benünket, hogy a hidon uralkodó állapo ot hozzúk a közönség tudomására és ajánljuk a városi hatóság figyelmébe. Az előadott panasz abban áll, hogy az átjárón oly nagy a por, hogy azon keresztül menni kész betegség. A forgalom igen nagy, a kocsi annyira

rabb, messze jártam Érezted, tudtad-e kis királyném, mily veszélyben voltam.

Nem tudta, de azért utólagosan is a szemefehérjéig elhalványodott tőle, szinte sirva susogott:

— S az alatt nekem unalmas ficsurokkal kellett tánczolnom, zongoráznom.

Hirtelen észébe jutott valami. Pajkosan a Juon nyakába kapaszkodott, majd komikus komolyságot erőltetett magára,

— Tudod édesem, menyaszszony vagyok.

A férfi arca elborult.

— Jobb is az úgy, mondta azután. Ugy sincs célja ennek a mi életünknek.

Nem úgy, te rossz, duzzogott a szép hölgy. El nem hagyjuk mi azért egymást. Tudod a papa kényszerített, hát én beleegyeztem. Az nap megyek vele az oltár elé, amikor a havasi hiénát akasztani viszik. Ha, ha, ugy-e jó ötlet.

Oly édesen kaczagott rajta, a szeme is könnyes lett bele.

— Nagyon jó, nevetett az óriás.

— El nem fogják ők azt. Sokkal gyávábbak, semhogy meg mernék támadni.

— No angyalom, ha ők nem mernek érted megverekedni a havasi hiénával, hát meg sem is érdemlik, hogy a havasi rózsza az övék legyen.

— Pedig bizony nem mernek. Hisz annak talán még te se vagy elég erős.

— Nem-e?

Olyant villantak rá azok a nagy szemek.

— És ha száz poklon kellene keresztül törnöm, hogy hozzád juszak én csillagom, nem tenném-e?

Bizony hitte, tudta, hogy megcselekedné. Mik is ehhez képest az ő frakkos gavallérai. Oly jól esett neki hogy ezt szereti...

Alkonyatkor érkezett a Juon, miriad csillag ragyogott az égboltozaton, mikor eltávozott. Halkan az ablakpárkányára szökött. onnan hintette utolsó csókjait, a kéjtől félig alott istenére.

Sokáig bámult a szép Éva a fényes csillagokba s susogott lassan, mintha kidezné tőlük:

— Vajjon találkozik-e vele?

Letérdelt s buzgón imádkozott.

— Mindenható isten óvd meg a havasi hiénától!

Egy éve látta először Juont Szenvedélyes hegymászó volt. Egy szép délután bizony eltévedt a szűk hegyi sítákorok közt. A nap már letűnt s az egész vidéken misztikus csönd uralkodott. Éva zsiabdaltan, agyonfáradva dőlt a mohos sziklapadra. Sohase gondolt vándorlásai közepett a havasi hiénára, aki réme a tisztességes embereknek, aki embervért iszik, különösen az eltévedt szép leányokét... Most észébe jutott a szörnyű rabló. Félelemtől lázas

szemei előtt megjelent a vén, kegyetlen rabló s kéjvágyón tapasztotta rá a szemét.

Hirtelen léptek hallatszotlak. Lassan emelte föl a szép hölgy selymes pillait. Aki előtte állt nem volt hasonló semmiféle szörnyhöz. Délczeg, szép alak volt a Juon. A leány szemei rátapadtak merőn, boldogan. Bizonyára ott volt a hiéna, hogy kiszívja a vérét, mint sok más leányét, de megjelent ez a félisten, az ő dalája, s megriadt, elszökött a gyáva. Gyönyörrel nézett a szép ifjura, a jkai önkentelen susogtak:

— Köszönöm.

Az idegen pedig csak bámult, aztán megszólt a lágy hangon:

— Domnasora, szép domnasora itt nem maradhat. Az éj leszál s a visszatérés már most is nehéz.

Éva nem felelt, de nem is ellenkezett, mikor az óriás fölkapta, könnyen, mint a pihét, gyöngéden, mint a pólyás gyermeket s vitte biztos, szilárd léptekkel a csillagos sötétben. Azt sem kérdezte tőle ki ő, micsoda a foglalkozása, csak azt érezte, hogy zive minden dobbanása neki szól. Mikor fölvette, mikor megérintette olyan édes borzongás fogta el. Nem félt, átfogta a nyakát erő en s boldogan hajtotta fűrtös fejecskejét a vallára.

A Juon pedig macskaügyességgel szö-

felkavarják a port, hogy egy lépésre sem lehet látni és mindennek dacára ott még sohasem öntöztek. Ha már a vasut jó voltából a közönségnek oly nagy kerülőt kell tenni, azt már megkivánhatja minden adófizető polgár, hogy az utat tisztességesen megöntözzék. Bent a városban az öntözés terén némileg javultak a viszonyok, de a hatóság figyelmének nemcsak a belvárosra kell szorítkozni.

— **Hirdetmény a folyó 1899. évben megtartandó erdőéri és vadéri vizsgák ügyében.**

Az erdőéri szakvizsgák folyó évi október hó 16-án és az erre következő napokon Budapesten, Pozsonyban, Besztercebányán, Miskolcson, Kassán, M.-Szigeten, Debreczenben, Kolozsvárott, Székely-Udvarehlyén, Brassóban, Nagyszebenben, Temesvárott, Zomborban, Pécsen és Szombathelyen a vadéri vizsgák pedig az erdőéri szakvizsgákkal kapcsolatosan Budapesten, Pozsonyban, Szombathelyen és Kolozsvárott a vármegye házában délelőtt 9 órakor fognak megkezdetni és folytatólag megtartatni.

Felhívotnak mindazok, a kik az erdőéri szakvizsgát vagy a vadéri vizsgát letenni szándékoznak, hogy bíteles bizonyítványokkal felszerelt folyamodványaikat, a vizsgák székhelyére nézve illetékes kir. erdőfelügyelőhöz f. évi szeptember hó 30-ig nyújtassák be.

— **Veszett kutya** garázdálkodása. A napokban egy kutya Rechnitzer kantinos családjának több tagját megmarta. A kutyát lebunkózták s miután a hatósági állatorvos veszélyeset konstatált nála, a megmárt egyéneket gyógyítás végett felküldték a budapesti Pasteur intézetbe. A városi kutyákat pedig 8 napi megfigyelés végett a gypmester összefogdosta.

— **Egészség és szépség** többet ér a gazdaságnál, ezen kincs érhető el a Byrolin (dr. Graf és Társától) használatával, mert a bőrt tisztítja, ruganyossá teszi és az arcot fehériti, ifjítja. Kapható minden gyógyszerárban és drogériában. Vezérképvesző Kovács Miksa, Budapest, VII. Nyárutca 18. A Byrolint és az abból készült Byrolin-szappant a leghíresebb orvosok, tanárok ajánlják mint felülmúlhatatlan bőrápoló és szépítő szert. Prospektust és elismeréseket ingyen és bérmentve.

— **Orvosi szaktekintélyek véleménye** szerint a Keleti J. budapesti elsőrangú cég által gyártott és feltalált cs. és kir. szab. sérvkötők, orthopaediai járó és nyújtó gépek, műlábak, egyenestartók (ferde-nővédeknek) »haskötők« a legjobbak és legmegbízhatóbbak. Keleti már évek óta azon fáradozik, hogy ezen a téren a legkiválóbbat

és legtökéletesebbet nyújtsa, a külföldet és a legelső klinikákat tanulmányozta, miért is a legmelegebben ajánlhatjuk a kitűnő specialistát az érdeklődőknek.

— **Az igazságért!** Ezt a jelszót irta zászlójára a »Reggeli Ujság« szerkesztősége. Három évi fennállása alatt a »Reggeli Ujság«, a mely a legolcsóbb politikai napilap, eddig is ezt az irányt követte. Pártoktól teljesen függetlenül egyaránt megmondja véleményét a kormányról vagy az ellenzékkel szemben. Társadalmi és művészeti eseményeket tárgyaló rovatai, objectív s a srieberséget kerülhetetlenül üldöző közleményeivel és cikkeivel eddig is sok elismerést vívtak ki. Regényei, tárczái előkelő írók legérdekesebb munkái. Közgazdasági irányban az erők kiegyenlítését tartja szem előtt és mert épen itt van legnagyobb szükség a korrupció üldözésére, nem egyszer erős harcot vívott már az igazságért. Hirdetéseinek gyorsasága mellett arra fektet főszűrt, hogy azok megbízhatók, igazak legyenek. A »Reggeli Ujság« 8 oldal tartalommal jelenik meg és előfizetési ára: Vidékre postán küldve: egy hónapra 50 kr., negyedévre 1 frt 50 kr., egész évre 6 frt. Budapesten házhoz hordva: egy hónapra 30 kr. A »Reggeli Ujság« szerkesztősége és kiadóhivatala Budapest, VIII., József-körút 19.

S z i n h á z.

Somogyi nagyon jól ismeri közönségét. Tudja jól, hogy bármilyen darabot adhat is elő, a közönség nem igen jár Thalia templomába áldozni. Az élelmes director tehát nagyot gondolt, előadatta a »Gésák«-at felemelt helyarákkal! És meg is volt a várt eredmény. Annaira megtelt a színház, hogy egy hely sem maradt üresen. A reklam tehát jól beütött, mert másnak, mint reklamnak, nem tarthatjuk a helyárok emelését. Ennek a darabnak az előadása az igazgatónak nem került többbe, mint akár-melyik más darab, a szereplőknek pedig nem került több fáradságukba. Nem pedig azért, mert a társulat ezt a darabot úgy Szombathelyen, mint Balatonfüreden már játszotta, a diszletek és öltözetek már megvoltak, azok beszerzése költségbe nem került. A mi pedig magát az előadást illeti, az biz nem volt olyan fényes, mely igazolhatta volna a helyáremelést. Eltekintve Csik Irén és Forrai Ferike énekszámaitól, melyeket mindannyiszor lelkesen megismételtettek, az előadás nagyon vontatott volt,

cselekményt hiába keresünk benne, a szebb énekszámokat pedig már a verklisektől lehet hallani. Ezt a darabot kétszer adták egymás után, másodsor azonban már csak csekélyszámu közönség előtt.

A »végrehajtó« előadását is sokan megnézték. Ha az igazgató figyelemmel kíséri, hogy milyen darabhoz jár a közönség, tapasztalhatta, hogy legszívesebben nézik meg a vígjátékokat. A színművek iránt kevesen érdeklődnek, ott figyelemmel kell kísérni a darab minden részét, ha a benne nyilvánuló tragikumot meg akarjuk érteni, míg a modern vígjáték közvetlenül hat. A végrehajtó pedig épen azok közül való, a melyben a mi közönségünk igényei teljes kielégítést nyernek. A férfiak nőruhában jelennek meg a színpadon! Ez kell a magyarnak és nem a Katonák megrázó tragikuma.

És így vagyunk az énekes darabokkal. A népszínmű már lejártá magát és helyét elfoglalta a modern operette. Ez volt az oka annak, hogy a B. a. e. k. ujból fenszínre került. Már az első előadások kiemelték Forrai Ferike remek játékát, és ez alkalommal is megmutatta, hogy megérdemli a dicséretet, mert olyan pompásan mozog a színpadon, alakításai olyan ügyesek, minőket csak ritkán láthatni vidéki színésznőknél. Volt alkalmunk a fővárosban is végignézni néhány szerepét, de bátran elmondhatjuk, hogy különbet ott sem láttunk, mint a mit Forrai nyújt. Somogyi meglehet vele elégedve. H.

Budapesti levél.

A századvég legnagyobb sikerei a villamosság korszakalkotó találmányának értékesítésében nyernek kifejezést. A villamvilágítás, a villamos közlekedés, a villamos hajtó-erő a gyárilap és gazdasági gépek üzemben tartására, rendkívül előnyöket nyújtanak minden tekintetben. A fővárosban a villamos vasut forgalma megkezdésének tíz éves jubileuma augusztus elején volt; a villamos vasutat követte nem sokára a villamvilágítás, majd az erőhajtás alkalmazása is, úgy hogy most már alig van nagyobb köz-, sőt magánépület, sőt gyár- vagy ipartelep, hol nem a villamosság szolgáltatja a világítást vagy erő-hajtást s a villamos vasut keresztül-kasul szeli a fővárost és kellemes összeköttetést biztosít a szomszédos nyaraló-telepekkel és falvakkal. Mindezek előállításának érdeme leginkább a Siemens és Halske cégét illeti, mely világhírű ezen a téren s hazánkban igen sok helyen rendezte be a villamvilágítást is, a legfényesebb sikerrel, mi az általános bizalmat elnyerve hódította meg egymás után a közvéleményt mindenütt a villamosság alkalmazásának. A »Siemens és Halske« cég telepe Budapesten, Kerepesi-ut 21. sz. a. tervezeteket és költségvetéseket kívánatra díjmentesen készít és küld.

«A magyar aszfaltbányák gazdasága» czimvel igen érdekes közlemény jelent meg Gonda Béla jelesen szerkesztett »Műszaki Hetilap«-jában, mely bizonyára érdekli t. olvasóinkat is, tehát átvesszük a következőkben: »A magyar királyi földtani intézet a biharmegyei aszfaltbányákat beható vizsgálat tárgyává tette s a kiküldött főbányatanácsos és bányafőgeológus kimerítő tanulmányából következő közérdekű adatokat vesszük: A »Magyar aszfalt részvénytársaság« bányái Felső-Alsó-Derna és Bodonos közszé; határába fekszenek, a hol az aszfalt előfordulás eddig csak részben van feltárva. A feltárt területen mintegy 105 millió métermázsa aszfaltanyag van megállapítva, melylyel mintegy 381 négyszögmeternyre terület volna aszfaltburkolattal ellátható. Mély furásokkal konstatáltatott, hogy a fentiekben kívül még átlag 65 méter vastag rétegű előfordulás van, mely egyelőre szám-

kött szikláról szikla ra, uttalan utakon, amikre ná a lábát sem merné tenni.

Hirtelen megállt. Éva kinyitotta szemét s meglepetten látta maga előtt a kastély rácskapuját. Ily hamar! A lovagja menni akart, Megállította s félénk hangon kérdezte tőle, hogy hívják.

— Ne kutassa szép domnasora. Nem jó azt magának megtudni, mondta szomorú hangon.

Hirtelen lehajolt, megcsókolta a grófleány ruhája szegélyét, aztán eltűnt, mielőtt Éva magához tért volna bámulatából. Csak a tovasuhanó árnya látszott a sziklák között.

Sokáig állt ott a tündér s bámult az árnyék után, majd lassan megindult a kastély felé. Olyan boldog, olyan elégedett volt.

* * *

— Se treaska domnedeul! Áldassék isten szent neve. A környék réme eltűnt, a havasi hiéna vasban várja az akasztófa fölállítását. Zugtak a harangok, a nép imádkozott.

A tömösi kastély kék budoárjában térdel a szép Éva is, imádkozik buzgón, zokog örömeiben. Mily nagy is az isten,

hogy meghallgatja a gyöngye, szerelmes kis lány foháskodását. Most már nincs mitől féltenie a szíve bálványát

* * *

Jobbján az édesapja, szemben vele a vőlegénye ül a kocsiban, mely a vesztőhelyre viszi őket. Éva látni akarja a hiéna végét, hogy annál nyugodtabban hajthassa kis fejét Juon vállára,

Mozgás jelzi, hogy közeledik az elítélt. Mily szép, mily deli, bizony nem látszik rajta a sok gyilkosság.

A havasi rózsá előtt ott állt lánczra verve Juon, a hős, a szép...

Éva dermedni érezte a szívét, testét. Behunyta a szemét, nem bírja, mereven, tehetetlenül bámul a hollófürtös szép főre, a fényes szemekre, amelyek most is boldog nyugalommal, édesen ragyognak rá, mint akkor.

* * *

Mikor az alkony köde elfogja a Bucses bérceit, ott ül a kék budoár ablakában Éva, az asszony, s várja, lesi a szép Juont...

Halász Zsigmond,

szerűleg ki nem fejezhető, de a fenti mennyiséget minden esetre túl haladja. — A »Házai aszfaltipari részvénytársaság« bányai Tataros község északi részén fekszenek s azokban átlag 2-5 méter vastag rétegben mintegy 75 millió métermázsza nyers aszfaltanyag állana rendelkezésre, mivel mintegy 270 millió négyszögméternyi terület volna aszfalttal burkolható. A mély furások eredménye itt is az, hogy ezenkívül még kiszámíthatatlan mennyiség van a mélyekben mintegy 26 méternyre fekvő rétegekben. — Ezen két házai vállalat bányáiban mintegy 651 millió négyszögméternyi terület aszfaltozásához szükségelt anyagi van már feltárva — s ha tekintetbe vesszük, hogy Budapest fő- és székváros összes utcaterülete mintegy 3½ millió métert tesz ki, — fogalmat alkothatunk magunknak ezen bányák rendkívüli gazdagságáról.

Ritka szép ünnepély folyt le a napokban a fővárosban. Schulek Sándor műkészes mester, kinek a Király-utca 3 szám alatt van gazdagon felszerelt üzlete, aug. 24-én ünnepelte üzlete fennállásának 30-ik évfordulóját. — Napjainkban, midőn az inszolid vállalkozások és tisztességtelen versenyüzletek csak rövid fenállásra vannak számílván, hogy a közönség gyors kiszakmányolása után csakhamar megszűnjének, kétszeresen örvendetes ezen régi jó hírnevű cég 30 éves fennállásáról tudomást venni mely folytonos virágzását Schulek Sándor ritka becsületességű, szolid kiszolgálásának köszöni, mert ő, mint kitűnő szakember, mindig csak oly árut szolgáltat ki megrendelőinek melyről személyesen meg van győződve, hogy teljesen jó és minden követelménynek megfelel. Ez a lelkiismeretessége és becsületessége általánosan ismeretes s ezt telte méltóvá a nagyközönség és polgártársai bizalmára és tiszteletére, valamint a számos kitüntetésre, melyeket mindazon kiállításon nyert, a melyben részt vett.

A fővárosba utazó vidéki közönségnek, mint a legkellemesebb otthont ajánljuk Gundel János »István főherceg«-hez címzett szállodáját, a Ferencz József-tér és Akadémia-utca sarkán. Ez a legszebb fekvésű, minden kényelemmel berendezett szálloda, Gundel János személyes felügyelete alatt, példás tisztasággal és leggondosabb kiszolgálásával, jutányos szobaáráival minden igényt teljesen kielégít. A szálloda éttermében a legizletesebb ételek és tiszta jó italok szolgáltatnak ki s rég ismert jó hírnevét ezuttal is csak emlékeztetbe kívánjuk juttatni.

CSARNOK.

Egy komor ember.

— Humoreszk. —

— Somogyi Ujság eredeti csarnoka. —

Egyszer az öreg Szilvamárg Márton kefékötő mesternek eszébe jutott, hogy a nagyérdemű ipartársulatot értekezletre ille nék összehívni, mert megjegyzendő, ő maga volt annak tiszteletben megőszült elnöke. Miután azonban eme önkényes összehívásnak mindössze csak huszonhármán engedelmesskedtek, az alapszabályok értelmében nem lehetett a gyűlést megtartani.

Az ipartársulat hivatalos helyisége a »Három pálincás butykos«-hoz címzett koresmának egyik külön szobájában vala. Ez a körülmény mint mindig, úgy most is arra készítette a megjelenteket, hogy ott maradjanak s annak rendje-módja szerint a meghívott gyűlést némi kis lórélval el-sírasák.

Ezt pedig a paragrafusok betartása nélkül bölcsen meg is cselekedtek. Egyszerre csak a legtüzesebb kocintgatások közepette eszébe ötlött egyiküknek, hogy kérdőre

vonja a mestert: az összehívás okát tudakolván.

Szilvamárg mester uram a vállait vonogatá és boszusan így válaszolt:

— Számár az ur! Tudja az ur? Nekem is van feleségem, magának is van felesége, mindaján feleslegesek... azaz feleségesek vagyunk. Az ön felesége ép úgy megtiltá önnek a koresmába menetelt, mint az enyém és mint mindnyájunké. Nos, hát én most tisztességes ürügyet találtam maguk számára, hogy kirughassanak egyszer a hámból. Megértetti?

Az elnöki dorgatórium hatott... Persze hogy megértette! Nemcsak ő, hanem a többiek is, a kik bösz hurrah! kiáltásokkal adtak helyeslésüknek kifejezést. Sirtak örömkömben...

Éjfélig tartott az ivás, a dáridó. Ekkor aztán — nyilván az asszonytól való félelem következtében — fölszedték sátorfájukat és hazafelé tartottak: kisebb csoportokban válvá szét az utcán.

A jókedv azonban még itt is hangos üvöltésekben aradt ki belőlük. Sőt az a kis társaság, mely egyenesen a török utca felé tartott, annyira vitte örömenek megnyilatkozásait, hogy egyik tagjának a hajdus fejét betörte és a szegényt vérről elborítva hagyta feküdni a kövezeten, míg a többiek szpen futásnak eredtek, amiről azt tartja a közmondás, hogy szégyen, de hasznos.

Történt ugyanekkor, hogy egy sálba burkolt ember hallagott a büntett színhelye felé — az a bizonyos komor ember! — a ki annyira elmerült gondolataiba, hogy végre is megbotlott a földön hanyatt fekvő sebesültben. A mi emberünk föl se riadt eme furcaságon, hanem a legnagyobb ánglius hidegvérrel lehajol a sebesült hűz és azt megtapogatta. Ebben a gúgyoló helyzetben lepte meg őt az éppen arra cirkáló rendőr-őrjárat, a melynek vezetője tüstént ott a helyszínén vallatása fogta, gondolván, hogy az a bűnös.

Hanem Adorján ur — nevezzük így — egy csöpet sem mentegődött, csak így felelt: rossz magyarsággal:

— A mit láttatok, az meg van látva!

Persze, hogy e kijelentésre egyszerűen bekisérték és mi több, a csakhamar meg-

tartott tárgyaláson öt esztendei fegyház-büntetést száltak a nyakába, mert nem is tiltakozott az ellen, hogy őt gyilkosnak nevezték.

Komor, bánatos arccal állt a törvényszék előtt és mélyen hallgatott. Ki a bíróság ennek okáért ítélte el őt, szem előtt tartva ezen alternatívát, vagy bűnös, vagy pedig bolond. Tehát mind a két esetben elzárandó. A börtönbe azonban egy elme-orvost küldtek utána, hogy vizsgálna meg egy kevéssé.

Ennek az uriembernek aztán a mi Adorján barátunk érdekes vallomást tett. Először is kijelentette neki, hogy ő nem részes a gyilkosságban. És az orvos ami kérdésében, hogy akkor mégis miért záratta el magát, így felelt:

— Uram! tudja meg hogy én oly családból származom, a melynek minden tagja szerencsétlenül járt. Innén van az, hogy már gyermekkoromban is oly komor, lehangolt természetű voltam, és leszoktam a munkáról, mert örökös szerencsetlenségem folytán annak úgy sem vettem volna hasznát. Hát bezárattam magam, hogy — éhen ne haljak.

Az orvos eme beszédre nyugodt lelkiismerettel állított ki egy bizonyítványt, hogy Adorján megőrült.

És a mi szerencsétlen Adorjánunk csakugyan leülte az öt évi fegyházat. Az utolsó napon a felügyelő magához hivatta, hogy kihirdesse előtte a szabadságot. De a komor ember mód nélkül megrémült erre és kézzel-lábbal kapálódzott, hogy biz ő nem megy el innen szép szerével. No ez ugyan sok bámulatra adott okot azoknak, a kik őt hallották, sőt még jobban elcsodálkoztak, midőn kijelentette, hogy ő itt nagyon jól érzi magát.

— Miért? — kérdezték.

— Hát itt megvan a biztos kenyérem és itt nyugton lehetek a — feleségemtől.

A jelenlevők felkacagtak; hanem a bírák elhatározták, hogy teljesítik a szegény komor ember kérését.

Ugy is lőn. Örök helyet biztosítottak számára, ámde nem a fegyházban, hanem az örültek házában.

Felhívás!

Ezennel van szerencsém a t. cz. Osztálysorsjegy vevőknek becses tudomására hozni, hogy az V. sorsjátékban, az első osztály huzása f. é. november hó 16-án és 17-én tartatik meg és a következő számok főelárusításomban beszerezhetők:

1351-től	1400-ig	28101-től	28150-ig	45801-től	45850-ig	73976-től	74000-ig
3276	3300	32476	32500	46901	46950	76401	76425
6051	6075	34301	34325	48576	48600	78776	78800
6176	6200	34976	35000	51101	51150	82926	82950
14776	14800	38526	38550	52601	52625	87026	87050
16376	16400	39226	39250	64501	64525	91901	91950
25101	25125	39301	39325	68076	68100	92226	92250
26626	26675	45601	45625	68401	68450	95276	95300

Mint hogy már e hó közepén az V. sorsjáték sorsjegyeinek kiadását megkezdtem felkérem a t. cz. vevőközönséget, kik a fent felsorolt számokra játszani kívannak, megrendeléseiket legkésőbb szeptember 15-ig hozzám juttassák, mert csak akkor számíthatnak biztosan a megrendelt számra.

Az első osztálynak az ára:

$\frac{1}{1}$ — 6 frt, $\frac{1}{2}$ = 3 frt, $\frac{1}{4}$ = 1½ frt, $\frac{1}{8}$ = 75 kr.

A megrendelt sorsjegyeknek árát szíveskedjék postautalvány-nal hozzám minél előbb beküldeni, hogy a kívánt sorsjegyszámmal biztosan szolgálhassak.

Teleki Zsigmond Pécssett

a m. kir. szabad. osztálysorsjáték főelárusítója.

Elsőrangú Élet- és Népbiztosító Társaság

óvadékképes főgynököt keres Somogymegyében Kaposvárott
fix fizetéssel.

Szorgalmas urak állandó és jövedelmező állást biztosíthatnak
maguknak. Ajánlatok Főgynökség 199. alatt kéretnek

SCHWARZ JÓZSEF
HIRDETÉSI IRODÁJÁBA
Budapest, V. Marokkói utca 4

Hirdetések

jutányos áron

felvételnek

e lap

kiadóhivatalában.

Legnagyobb tankönyv raktár

Somogymegyében Kaposvárott a gymnasiumok, városi és
falusi népiskolák részére

HAGELMAN KÁROLY

könyv-, papir-, rajz- és írószerkereskedésében.

B.-pest fővárosi könyvkiadóknál megjelent tankönyvek nálam mind
eredeti bolti áron kaphatók, viszont elárusítóknak, úgy mint oly
tanító uraknak, kik az összes tankönyv és írószer szükségleteiket maguk
szokták beszerezni és elárusítani, % kedvezményben részesülnek, miért
is ajánlom tankönyv raktáromat és iskolai írószereimet a vidéki és helybeli
tanító urak b. figyelmébe.

Ugyanitt ódon tankönyvek is kaphatók legjutá-
nyosabb árakon.

Továbbá ajánlom hét gyorsajtóval berendezett **KÖNYVNYOMDÁMAT**,
ugyszinte legújabb gépekkel felszerelt **KÖNYVKÖTÉSZETEMET**, hol is bár-
minő e szakmába vágó munkák legizlésebben jutányos árakon készíttetnek.

Nagy papir és nyomtatvány raktár t. ügyvéd és jegyző urak részére.

Elemi iskolai nyomtatványok új minták felvételi és mulasztási naplók, iskolai leltárok
ívenként és konczonként kaphatók.

Továbbá levélpapírok különféle dobozokban a legegyszerűbb kivi-
teltől a legdiszesebbig mind raktáron tartatnak, ugyszintén látképes leve-
lező lapok és hozzá tartozó albumok, notis jegyzőkönyvek, diszes tintatartók,
emlékkönyvek, imakönyvek minden hitfelekezethez, hegedűk, hurok,
ugyszin e zenedarabok mind nagy választékban jutányos áron kaphatók a
fent említett czég kereskedésében.

Miért is b. megrendeléseiket tisztelettel kéri.

Üzlethelyiség változtatás.

Alólirott Morgos József

a m. kir. csendőrség szerződött szabója, Kaposvárott, már évek óta fennálló

szabó üzletemet

a vármegyeház melletti bolthelyiségbe helyeztem át.

Midőn erről tisztelt vevőimet, valamint a nagyérdemű közönséget értesiteniszerencsém van, egyszersmind tudomására hozom, hogy raktáron tartok mindennemű

katonai és egyenruházati

felszereléseket.

Egy éves önkéntesi czikkeket,

saját készítményt

utazó bundákat.

Mérték szerint készítik a raktáron levő

bel- és külföldi szövetekből polgári ruhákat

a legújabb divat szerint és a legjutányosabb árak mellett, sokkal olcsóbban, mint bárki más; — mit lehetővé tesz azon körülmény, hogy új üzlethelyiséget tetemesen olcsóbb áron bírom bérbé, mint az eddigi volt.

Számos látogatást és megrendelést kérve maradok Kaposvárott

tisztelettel

MORGOS JÓZSEF

szabó mester.